

Vår dato: 17.11.2017
Vår ref.: 201208314-23
Arkiv:
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Anne Johanne Rognstad.

Oversendelse av klage på vedtak av 18.10.2017 om avslag til Gjermundsbekken kraftverk i Åseral kommune i Vest-Agder.

Vedtaket om Gjermundsbekken kraftverk av 18.10.2017 er påklaget av grunneiere gjennom Ljosland Fallrettsameie. Klagen er sendt inn av Wahl-Larsen Advokatfirma AS på vegne av Ljosland Fallrettsameie.

Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstillende de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

Vi kan ikke se at klagen gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 18.10.2017. Klagen oversendes derfor til Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

Vi viser til vedtak av 18.10.2017 vedrørende søknad datert 16.01.2017 om tillatelse til bygging av Gjermundsbekken kraftverk i Åseral kommune i Vest-Agder.

Gjermundsbekken kraftverk vil utnytte et fall på 255 m fra inntaket på kote 790 ned til kraftstasjonen på kote 535. Tilløpsrøret bli ca. 1000 m langt, og er planlagt nedgravet langs hele utbyggingsstrekningen på vestsida av Gjermundsbekken. Det er planlagt at rørgata skal brukes som anleggsvei i en eventuell anleggsperiode. Det er ikke planlagt permanent vei til inntaket. Middelvannføringen er beregna til 299 l/s og kraftverket er planlagt med en maksimal slukeevne på 747 l/s. Kraftverket vil ha en installert effekt på 1,5 MW, noe som vil gi en årlig produksjon på 4,1 GWh. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 1200 m lang elvestrekning i Gjermundsbekken. Det er søkt om slipp av en minstevannføring på 19 l/s om sommeren (01.05 til 30.09) og 17 l/s resten av året.

NVE har i vedtaket av 18.10.2017 avslått søknaden om tillatelse til å bygge Gjermundsbekken kraftverk. NVE har i vedtaket følgende oppsummering og konklusjon:

«NVE vurderer kostnadene ved en utbygging etter hovedalternativet til å ligge blant gjennomsnittet av vind- og småkraftprosjekter som har endelig konsesjon. Ved en eventuell konsesjon vil det allikevel være søkerens ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.»

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

I vedtaket har NVE lagt vekt på at Gjermundsbekken kraftverk vil redusere opplevelsesverdien av Gjermundsbekken og gi varige sår i naturen, samtidig som at kraftverket kun gir et mindre tilskudd med ny fornybar energi. Sett i sammenheng med at Ljosland er utviklet til et hytte- og rekreasjonsområde mener NVE at dette vil være uheldig for brukerinteressene å redusere viktige lokale landskapselementer, slik som Gjermundsbekken. Videre mener også NVE at den samlede belastningen på vassdragsnaturen i Ljosland er så stor, at den har vært avgjørende for konsesjonsspørsmålet.»

Vi viser ellers til vårt vedtak av 18.10.2017 for oppsummering av saksbehandlingsprosessen, sammenfatning av innkomne merknader samt ytterligere utdypninger av NVEs vurderinger.

Klagen

Wahl-Larsen Advokatfirma AS klager på vegne av Ljosland Fallrettsameie i brev datert 07.11.2017 på vedtak om avslag til Gjermundsbekken kraftverk.

Klager oppsummerer klagen i følgende punkter:

- *Utbyggingen vil ikke komme i konflikt med forvaltningsnivået for naturtyper eller økosystemer gitt i naturmangfoldloven, eller forvaltningsnivået for arealer etter samme lov.*
- *Det er få biologiske verdier i området.*
- *Lokalsamfunnet på Ljosland er entydig positiv til småkraftverket.*
- *Kommunestyret har anbefalt konsesjon.*
- *Det har ikke kommet innvendinger mot prosjektet verken fra Hytteforeningen, enkelthytteeiere eller Turistforeningen.*
- *Hensynet til lokaldemokratiet tilsier dermed konsesjon.*
- *Naturen i området er allerede påvirket av flathogst og hytter.*
- *Deler av området (det som er mest synlig i fra bygda) er regulert til hytteutbygging, og vil bli bygget ut uansett.*
- *Gjermundsbekken er lite synlig i turistsesongen som er på vinteren.*
- *Det er ikke riktig at Gjermundsbekken er siste uberørte bekken på Ljosland.*
- *Nektelse av konsesjon vil medføre urimelig forskjellsbehandling av grunneiere i Fallrettsameie sett i forhold til alle tillatelser til vassdragstiltak som er gitt AEVK.*

For fullstendig innhold i klagen viser vi til Ljosland Fallrettsameies brev av 07.11.2017 (NVE-ref. 201208314-21)

NVEs vurdering av klagesaken

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til OED for endelig avgjørelse (forvaltningsloven § 33).

Vedtaket kan påklages, og klager har klagerett. Klagen ble sendt inn av Wahl-Larsen Advokatfirma AS på vegne av Ljosland Fallrettsameie 07.11.2017. Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstillende øvrige vilkår for klagerett i forvaltningsloven kapittel VI. NVE har følgelig forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

Klager mener at inngrepene knytte til rørgaten ikke vil bli synlig i høysesongen for turister og hyttebruk, som i stor grad er om vinteren. Klager opplyser om at tiltaksområdet vil være dekket av snø i høysesongen, og ikke er synlig for hytteeiere og turister. NVE mener at dette ikke er av avgjørende betydning og vi har i vårt vedtak lagt vekt på at inngrepene knyttet til enkelte partier av rørgaten vil være svært synlig i sommerhalvåret, og Ljoslandsområdet er i bruk også da. Vi har for øvrig ikke bare lagt vekt på tekniske inngrep, men ikke minst bortfall av Gjermundsbekken som landskapselement. For fullstendig innhold i NVEs vurdering se KSK-notat 90/2017 - bakgrunn for vedtak NVE referanse 201208314-19.

Klager er uenig i NVEs vurdering om at Gjermundsbekken er eneste gjenværende urørte elv på Ljosland, og at resten er utnyttet til kraftproduksjon. Klager trekker frem flere bekker i området som ikke er bygget ut, og legger særlig vekt på noen bekker i Steingardsfjellet og Merreflæså. Det er også lagt ved bilder av disse bekkene i klagen. NVE kan ikke finne Merreflæså på kartet, men ut ifra bildene ser det ut til at bekkene har like egenskaper som bekkene i Steingardsfjellet. NVE vil understreke at dette er bekker som har et nedbørfelt på ca. 0,5 km². De resterende bekkene som er nevnt har alle et nedbørfelt på ca. 1 km² eller mindre. Til sammenligning har Gjermundsbekken et nedbørfelt på 4,5 km² oppstrøms inntaket. På grunn av størrelsen på nedbørfeltene er det usikkert om bekkene har årssikker vannføring, og de vil i størst grad være synlige i perioder med mye nedbør. Bildene som er vedlagt er tatt 07.06.2017. I perioden bildene er tatt viser Åseral målestasjon at det har kommet betydelige nedbørmengder i området. NVE mener derfor at de bekkene som er nevnt i klagen i stor grad kan karakteriseres som flombekker, og er lite synlige utenom nedbørperioder.

Videre skriver klager at avslag på søknaden vil medføre urimelig forskjellsbehandling av grunneiere i Fallrettsameie sett i forhold til alle tillatelser til vassdragstiltak som er gitt AEVK. NVE mener at ulempen knytte til en kraftverksutbygging må veies opp mot samfunnsnyttene og produksjon. Et lite småkraftprosjekt som dette vil i mindre grad kunne bære negative konsekvenser for allmenne interesser da prosjektet har mindre produksjon og graden av samfunnsnyttene er mindre enn ved større kraftverksprosjekter. Samtidig vil NVE understreke at det er tillatelsen som er gitt til AEVK om oppdemning av Langevatn som gjør at vi nå har valgt å gi konsesjon til Skothomtjønn kraftverk, i og med at tilleggsvirkningene av småkraftverket ut i fra NVEs syn da blir akseptable. Skothomtjønn kraftverk ble behandlet i samme småkraftpakke som Gjermundsbekken kraftverk, og har også vedtaksdato 18.10.2018.

Klager mener også at NVE ikke har tatt nok hensyn til Lokaldemokratiet. NVE har merket seg at det er lite lokal motstand til prosjektet, og at det er et ønsket tiltak både fra kommunen og sameiet. Samtidig forholder NVE seg til OED sine retningslinjer og etter en helhetlig vurdering mener fortsatt NVE at ulempene ved bygging av Gjermundsbekken kraftverk er større enn fordelene.

Etter NVEs syn er de øvrige temaene som tas opp tidligere påpekt i høringsuttalelsene og behandlet i vår vurdering av søknaden, jf. Bakgrunn for vedtak-notat som fulgte vedtaket.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 18.10.2017. Klagen oversendes derfor OED til endelig avgjørelse jmfør forvaltningsloven § 33.

Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Sakens dokumenter

Kopi

Ljosland Fallrettsameie